Rada
Evropské unie

Brusel 8. března 2021
(OR. en)

6694/1/21
REV 1

LIMITE

EF 92
ECOFIN 210
CONSOM 52

PUBLIC

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců
Předmět:	Závěry Rady ke sdělení Komise o strategii Evropské unie pro malé platby

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o strategii Evropské unie pro malé platby vypracované Výborem pro finanční služby a finalizované Hospodářským a finančním výborem dne 4. března 2021.

PŘÍLOHA

Závěry Rady ke sdělení Komise

o strategii Evropské unie pro malé platby

RADA EVROPSKÉ UNIE:

1. VYZDVIHUJE významná zlepšení, která přinesly jednotná oblast pro platby v eurech (SEPA) a harmonizace právních předpisů týkajících se malých plateb;

2. MÁ ZA TO, že vznik nových platebních řešení s sebou nese řadu politických výzev pro EU z hlediska regulace a dohledu, zejména pokud jde o bezpečnost, ochranu spotřebitele, hospodářskou soutěž, ochranu údajů, boj proti praní peněz a boj proti financování terorismu;

3. UZNÁVÁ, že nejdůležitější hnací silou při přijímání platebních řešení je silná ochrana spotřebitele a pohodlná řešení za přiměřenou cenu, a ZDŮRAZŇUJE, že zásadní pro dosažení strategických cílů Evropské unie v oblasti malých plateb bude silný důraz na ochranu spotřebitele;

4. JE ZNEPOKOJENA omezeními, která mohou provozovatelé technických infrastruktur klást poskytovatelům platebních služeb, což by mohlo vést ke značné zranitelnosti evropského platebního ekosystému a bránit hospodářské soutěži, inovacím a vzniku celoevropských platebních řešení;

5. POUKAZUJE na rychlý nárůst celosvětových převodů peněžních prostředků doprovázejících migrační toky;

6. KONSTATUJE, že pandemie COVID-19 potvrdila zásadní význam bezpečných, přístupných a pohodlných digitálních platebních metod u transakcí prováděných na dálku i osobně, přičemž UZNÁVÁ, že ve většině členských států je u malých plateb i nadále důležitá hotovost, zejména pro určité skupiny obyvatelstva;

7. KONSTATUJE, že většina vnitrostátních platebních řešení založených na kartách nebo okamžitých platbách v současné době nefunguje přes hranice, což může představovat překážku pro přeshraniční platby ve fyzických i elektronických obchodech; MÁ ZA TO, že nedostatečná interoperabilita mezi stávajícími vnitrostátními řešeními, schématy a infrastrukturami, která je rovněž spojena s tím, že v některých oblastech neexistují společné celounijní normy, přispívá k roztříštěnosti trhu malých plateb v EU;

8. BERE NA VĚDOMÍ, že v nedávné době došlo v soukromé i veřejné sféře v mnoha ohledech k novému vývoji za účelem přijetí společných evropských infrastruktur, schémat a pravidel;

9. vzhledem k riziku vzájemného nesouladu a další fragmentace trhu však SOUHLASÍ s tím, že zásadní význam má vytyčení jasné vize a zařazení budoucích opatření do jediného, soudržného a zastřešujícího politického rámce, přičemž UZNÁVÁ, že EU je jednotným trhem s několika měnami a že preference spotřebitelů se v jednotlivých členských státech liší;

10. MÁ ZA TO, že unijní trh malých plateb by měl být konkurenceschopný, inovativní a inkluzivní, měl by být založen na bezpečných, efektivních a přístupných infrastrukturách a měl by podporovat hospodářskou a finanční svrchovanost Evropy;

11. PŘIPOMÍNÁ závěry Rady o boji proti praní peněz a financování terorismu (schválené písemným postupem ukončeným dne 5. listopadu 2020)[1];

12. UZNÁVÁ, že specifika i tempo a rozsah technologických změn v odvětví plateb vyžadují specifická a cílená politická opatření, která přesahují horizontální působnost strategie v oblasti digitálních financí[2], a VÍTÁ proto velmi komplexní sdělení Komise o strategii Evropské unie pro malé platby;

[1] Dokument 12608/20.
[2] Dokument 11048/20.

13. VYJADŘUJE SOUHLAS s identifikovanými, úzce propojenými „pilíři“ pro strategická opatření, které se týkají 1) posilování digitální a okamžité povahy platebních řešení s celoevropským dosahem, 2) otázek inovací a konkurenceschopnosti, 3) aspektů přístupu, efektivnosti a interoperability systémů malých plateb a dalších podpůrných infrastruktur a 4) mezinárodního rozměru, a ZDŮRAZŇUJE zejména cíle spočívající v podpoře širokého využívání okamžitých plateb spolu s dalšími platebními řešeními, v existenci souboru legislativních nástrojů, které dokážou čelit výzvám plynoucím z posunu k digitalizaci, a v podpoře inovativního, otevřeného, odolného, bezpečného a inkluzivního platebního ekosystému;

14. PŘIPOMÍNÁ Komisi, že vzhledem k tomu, že se jedná o střednědobou strategii, musí být průběžně řádně vyhodnocována a případně aktualizována, zejména s ohledem na to, že se situace mezi členskými státy liší;

Posilování digitální a okamžité povahy platebních řešení

15. MÁ ZA TO, že mohou být zapotřebí legislativní opatření na podporu využívání systému pro okamžité bezhotovostní převody SEPA (SCT Inst.) a jeho doplňkových funkcí (např. žádostí o platbu, QR kódů a vyhledávání SEPA proxy) a že by bylo možné prozkoumat další způsoby, jak podpořit jeho přijetí, a to i využitím již dostupné infrastruktury, konkrétně zúčtování okamžitých plateb v systému TARGET (TIPS), a VYZÝVÁ proto Komisi, aby v případě potřeby po posouzení dopadů postupně a přiměřeně jednala a náležitým způsobem uvážila příslušnou působnost a související výjimky;

16. VÍTÁ, že prioritou je posílit důvěru spotřebitelů a podniků, zvláště v okamžité platby, zejména posuzováním aspektů ochrany spotřebitele, a to především funkce potvrzení příjemce platby, a zároveň řádným posouzením problémů z hlediska boje proti praní peněz a financování terorismu, ochrany údajů, jakož i operačních rizik, rizik odpovědnosti a likvidity pro poskytovatele platebních služeb a infrastruktury, jež z okamžitých plateb vyplývají;

17. PODPORUJE úsilí Komise o posílení rozvoje celoevropských řešení, zejména řešením výzev, s nimiž se mohou potýkat subjekty, které chtějí nabízet celoevropská řešení, a odstraňováním nepřiměřených překážek, které obchodníkům a spotřebitelům brání v zavádění okamžitých a jiných digitálních plateb v bodě interakce, a to při řádném zohlednění přínosů pro koncové uživatele;

18. SOUHLASÍ s tím, že porušování nařízení SEPA by měly vnitrostátní příslušné orgány urychleně vyšetřovat a napravovat;

19. SOUHLASÍ s tím, že posilování interoperabilního unijního rámce pro elektronickou identifikaci, jak je stanoveno v nařízení eIDAS, by mohlo v kombinaci s náležitou harmonizací postupů „poznej svého klienta“ dále usnadnit registraci, identifikaci a ověřování uživatelů při platbách, zejména přeshraničních, a UZNÁVÁ význam setrvalého monitorování vývoje a nových technologií v této oblasti;

20. VYBÍZÍ k provedení studie o míře přijímání digitálních plateb předtím, než bude vypracován jakýkoli případný legislativní návrh na její zvýšení, a ZDŮRAZŇUJE, že v tomto ohledu existují v rámci EU značné rozdíly;

21. UZNÁVÁ, že hotovost nadále hraje v malých platbách zásadní úlohu, mimo jiné u osob finančně či digitálně vyloučených a v některých případech jako pojistka v případě selhání platebních systémů a infrastruktur, a že hotovostní i digitální platby by měly být v široké míře dostupné a přijímané, podle poptávky a preferencí uživatelů;

22. VYBÍZÍ k podpoře digitální a finanční gramotnosti v zájmu řešení rizika finančního vyloučení a SOUHLASÍ s tím, že je třeba zajistit, aby přístupy k uplatňování silného ověření klienta nevedly k vyloučení některých kategorií uživatelů platebních služeb;

23. UZNÁVÁ potenciální přínosy digitálních měn centrálních bank (CBDC), mimo jiné pokud jde o digitalizaci ekonomiky a svrchovanost EU, a ZDŮRAZŇUJE složitost této otázky a význam pečlivé a důkladné analýzy možných nepříznivých dopadů, zejména na modely podnikání finančních zprostředkovatelů a poskytovatelů jiných služeb, finanční stabilitu, měnovou politiku, ochranu údajů a soukromí;

24. v této souvislosti PODPORUJE práci, kterou vykonává Eurosystém ohledně eurové retailové digitální měny centrální banky (neboli „digitálního eura“), a UZNÁVÁ významnou úlohu Komise a Euroskupiny při jejím vývoji, a to při současném ohledu na příslušné úlohy a mandáty stanovené ve Smlouvách a při zajištění plné transparentnosti vůči členským státům mimo eurozónu;

Otázky inovací a konkurenceschopnosti

25. VÍTÁ komplexní přezkum provádění druhé směrnice o platebních službách (PSD2), který se uskutečňuje po jejím plném zavedení a s ohledem na problémy, jež provázely její provádění, a který se zaměřuje zejména na posouzení i) vhodnosti oblasti působnosti (a to i pokud jde o poskytovatele technických služeb) a potřeby dalšího vyjasnění stávajících pojmů a pravidel; ii) interakce s dalšími odvětvovými právními předpisy, zejména se směrnicí o elektronických penězích, směrnicí o boji proti praní peněz, obecným nařízením o ochraně osobních údajů i s probíhajícím legislativním vývojem; iii) vývoje směrem k „otevřenému bankovnictví“, řešení rizik souvisejících se soukromím a interakce s pokyny EDPB v tomto ohledu; iv) jejího dopadu na hospodářskou soutěž, včetně rostoucí úlohy velkých technologických společností a fintech společností; v) její účinnosti při omezování podvodů a posilování ochrany spotřebitele, včetně silného ověření klienta;

26. UZNÁVÁ, že otevřené bankovnictví přispívá k inovativnímu a konkurenceschopnému trhu, a PODPORUJE další úsilí směrem k interoperabilitě aplikačních programovacích rozhraní (API) a o posouzení toho, zda by další standardizace mohla zajistit, že otevřené bankovnictví plně rozvine svůj potenciál, a zároveň ZDŮRAZŇUJE, že je důležité umožnit uživatelům platebních služeb snadno kontrolovat používání údajů o nich;

27. MÁ ZA TO, že další podnět k inovacím mohou přinést otevřené finance, jež by proto měly být náležitě brány v potaz, přičemž je třeba zajistit rovné podmínky a patřičnou úroveň ochrany spotřebitele a současně zohlednit zkušenosti získané v souvislosti PSD2, potenciální dopady na modely podnikání finančních zprostředkovatelů a související potenciální rizika (např. rizika týkající se soukromí);

28. POVAŽUJE za důležité neustále usilovat o nalezení správné rovnováhy mezi riziky podvodů a pohodlím. V této souvislosti PODPORUJE zejména hodnocení stávajících právních omezení týkajících se bezkontaktních plateb a kampaně na zvýšení informovanosti spotřebitelů, s přihlédnutím k nedávným zkušenostem získaným během pandemie COVID-19;

29. SOUHLASÍ s tím, že je třeba přijmout opatření k tomu, aby v jednotlivých právních předpisech týkajících se malých plateb byly zajištěny větší soudržnost a technologicky neutrální přístup, a v EU tak mohly existovat rovné podmínky, pokud jde o poskytování platebních služeb a dozor a dohled nad nimi, a VYZÝVÁ Komisi, aby posoudila úlohu jednotlivých subjektů v platebním ekosystému, jako jsou poskytovatelé technických služeb, a aby je v případě nutnosti regulovala;

Aspekty přístupu a interoperability

30. PODPORUJE rozšíření oblasti působnosti směrnice o neodvolatelnosti zúčtování (SFD) tak, aby zahrnovala i instituce elektronických peněz a platební instituce, pokud budou pečlivě posouzena a náležitě zmírněna potenciální rizika;

31. PODPORUJE legislativní opatření k zajištění práva na přístup za spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek k technickým infrastrukturám, které jsou považovány za nezbytné pro podporu poskytování platebních služeb, jako jsou technologie „near field communications“ (NFC);

Mezinárodní rozměr

32. MÁ ZA TO, že pro snížení nákladů a zvýšení rychlosti a pohodlí při převodu peněz přes hranice při současném zajištění souladu s rámci pro boj proti praní peněz a financování terorismu mají význam další iniciativy usnadňující propojení mezi systémy okamžitých a jiných digitálních plateb na celosvětové úrovni, včetně těch, které zohledňují doporučení a normy vypracované na mezinárodních fórech;

33. KONSTATUJE, že je v této oblasti třeba překonat četné překážky, zejména rozdílné regulační postupy v jednotlivých jurisdikcích, neprůhlednost poplatků a nedostatečnou interoperabilitu IT a platebních infrastruktur, a PODPORUJE usnadnění propojení v případech, kdy jurisdikce třetích zemí nabízejí náležitou úroveň ochrany spotřebitele, předcházení podvodům, boje proti praní peněz a financování terorismu a dodržování požadavků obecného nařízení o ochraně osobních údajů;

34. VYBÍZÍ k přijetí celosvětové normy ISO 20022 s cílem usnadnit zahrnutí většího množství údajů do platebních zpráv, přičemž uznává, že pro mezinárodní platby je konec roku 2022 náročným termínem;

35. SOUHLASÍ s tím, že v rámci přezkumu druhé směrnice o platebních službách by bylo možné pečlivě posoudit, zda by se maximální lhůta pro provedení, která se v současnosti uplatňuje u „two-leg“ transakcí, měla uplatňovat také u „one-leg“ transakcí, a to s ohledem na důsledky pro poskytovatele platebních služeb, kteří se nacházejí v EU a odesílají peněžní prostředky do třetích zemí, zejména pokud jde o odpovědnost;

36. PODPORUJE veřejné i soukromé iniciativy v různých členských státech vedoucí k rychlejším, levnějším a pohodlnějším převodům peněžních prostředků, jež jsou v souladu se standardy v oblasti ochrany spotřebitele, předcházení podvodům, boje proti praní peněz a financování terorismu a obecného nařízení o ochraně osobních údajů;

37. VYBÍZÍ Komisi, aby v zemích s nízkými a středními příjmy podporovala v rámci unijní rozvojové politiky přístup k platebním účtům a rozvoj globálně interoperabilních platebních řešení.